

Utlåtande 2011:126 RIII (Dnr 319-434/2011)

**Framtagande av ett skyltprogram för ökad kunskap om
Stockholms fantastiska gatunamn och deras historia
Motion (2011:16) av Tomas Rudin (S)**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2011:16) av Tomas Rudin (S) om ”Framtagande av ett skyltprogram för ökad kunskap om Stockholms fantastiska gatunamn och deras historia” anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius anför följande.

Ärendet

Tomas Rudin (S) föreslår i en motion (2011:16) att stadens långa arbete med att i god tid tilldela gator, gränder, kvarter och platser namn skulle kunna göras mer tillgängligt genom att skyltar sätts upp som beskriver gatu- och platsnamnens orsak och ursprung. Motionären framhåller att både stockholmare och besökare på så vis skulle kunna förkovra sig i stadens historia.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Bromma, Hägersten-Liljeholmens och Kungsholmens stadsdelsnämnder samt Samfundet S:t Erik. Även Stockholms stadsarkiv har yttrat sig över remissen.

Stadsledningskontoret anser att information och bakgrund till Stockholms 4 700 gatunamn redan finns idag tillgängliga för allmänheten i boken *Stockholms gatunamn*. Kontoret instämmer även med namnberedningen och kultur-nämnden: informationen kan tillhandahållas digitalt istället för på skyltar.

Kulturnämnden ser positivt på förslaget men föreslår istället att namnhistorien tillgängliggörs på nätet samt genom nya plattformar så att informationen kan nås via exempelvis mobiltelefon eller en s.k. ”app”.

Stadsbyggnadsnämnden instämmer i att skyltar som förklarar gatunamns bakgrund skulle ge boende och besökare i Stockholm möjlighet att öka sina kunskaper. Teknikutvecklingen gör att geotagning av gatunamnsinformation via Internet och mobiltelefon framstår som ett bättre alternativ än fysiska skyltar.

Stockholms stadsarkiv understödjer ambitionen att berätta om stadens historia, men vill samtidigt påpeka att ett eventuellt skyltprogram inte endast bör existera som skyltar i gaturummet utan även förmedlas via digitala medier.

Bromma stadsdelsnämnd finner, i likhet med Bromma hembygdsförening, förslaget intressant och anser att skyltar som beskriver orsak och ursprung kan vara av betydelse vid vissa utvalda gatu- och platsnamn.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har mindre positiva erfarenheter av skyltar som inte är rena trafikskyltar, de utsätts ofta för skadegörelse och får bytas ut relativt ofta. Ett alternativ till fysiska skyltar skulle kunna vara en applikation till mobiltelefon.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att förslaget inte är genomförbart och föreslår att motionen avslås.

Samfundet S:t Erik ställer sig positivt till motionärens förslag, men anser att ett tillgängliggörande på nätet av olika skäl bör övervägas så att det blir möjligt att få informationen via mobiltelefonen eller en ”app” istället för att skyltar sätts upp på husen.

Mina synpunkter

Det är lätt att instämma i de motiv som ligger bakom motionen. Ett långt och tråget arbete från våra föregångare har skapat en stad där namnen i varje kvarter har en väl dokumenterad historia. Ju fler stockholmare och besökare som lätt kan ta del av all denna information, desto bättre.

Stockholms gatunamn är en kulturskatt och jag instämmer med motionären att det är positivt att tillgängliggöra gatu- och platsnamnens historia. Som merparten av remissinstanserna påpekar är detta något som lämpligen bör ske inte bara genom skyltar på plats i gaturummet utan också digitalt, till exempel

via en applikation till en så kallad smart mobiltelefon. Förutsättningarna och formerna för det hanteras lämpligen av kulturnämnden i samråd med Samfundet S:t Erik.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2011:16) om framtagande av ett skyltprogram för ökad kunskap om Stockholms fantastiska gatunamn och deras historia

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Karin Wanngård* och *Tomas Rudin* (båda S) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. bifalla motionen
2. utöver detta anföras

Namnen på Stockholm gator och torg berättar för den kunnige flera historier om vår stad. På så vis är namnen i sig kulturhistoriskt värdefulla. Ett skyltprogram för Stockholms gatunamn och historia skulle göra de berättelserna om Stockholm och Stockholms historia tillgänglig för många fler.

Namnberedningen anser att ett komplement till ett fysiskt skyltprogram skulle kunna vara ett digitalt skyltprogram via exempelvis mobilapplikationer. Det är en positiv ansats som bör undersökas, men då endast som komplement och inte som alternativ till det fysiska skyltprogram staden bör ta fram. Mobilapplikationer kräver aktivt uppsökande verksamhet och blir därför en funktion främst för den redan intresserade.

Namnberedningen understryker också att staden måste ta ställning till hur många och vilka språk som på skyltarna ska berätta om Stockholms historia. Det bör vara en självklar del av framtagandet av ett skyltprogram. Ett skyltprogram som också blir tillgängligt för turister är att föredra.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Vi instämmer i motionärens synpunkter om att det är positivt om gatu- och platsnamns historia kunde tillgängliggöras för såväl Stockholmare som besökande. Som merparten av remisserna påpekar Miljöpartiet de gröna att namnhistoriken bör tydliggöras elektroniskt.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2011:16) av Tomas Rudin (S) om ”Framtagande av ett skyltprogram för ökad kunskap om Stockholms fantastiska gatunamn och deras historia” anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Stockholm den 22 juni 2011

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Regina Kevius

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Karin Wanngård*, *Roger Mogert* och *Maria Östberg Svanelind* (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Emilia Hagberg* och *Stefan Nilsson* (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Tomas Rudin (S) föreslår i en motion (2011:16) att stadens långa arbete med att i god tid tilldela gator, gränder, kvarter och platser namn skulle kunna göras mer tillgängligt genom att skyltar sätts upp som beskriver gatu- och platsnamnens orsak och ursprung. Motionären framhåller att både stockholmare och besökare på så vis skulle kunna förkovra sig i stadens historia.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Bromma, Hägersten-Liljeholmens och Kungsholmens stadsdelsnämnder samt Samfundet S:t Erik. Även Stockholms stadsarkiv har yttrat sig över remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 april 2011 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholm finns över 4 700 gatunamn. Information och bakgrund till dessa finns redan idag tillgängliga för allmänheten i boken Stockholms gatunamn. För innerstaden finns dessutom information om namnens bakgrund på Stadsbyggnadsnämndens publika webbplats www.map.Stockholm.se/kartago. Den intresserade har alltså redan idag goda möjligheter att informera sig om namnens bakgrund. Den primära målgruppen för ett skyltprogram skulle då vara turister och personer som inte aktivt söker information om gatunamnen utan tar del av den information som presenteras när de passerar en skylt.

Staden lägger redan idag ner stora resurser på underhåll av de befintliga skyltarna i stads- och parkmiljö. Ett nytt skyltprogram skulle öka på dessa kostnader för rengöring av skyltar från klotter och för ersättning av vandaliserade skyltar. För många skyltar bidrar dessutom till en stökig stadsmiljö.

Stadsledningskontoret anser därför, liksom namnberedningen och kulturnämnden, att informationen skulle kunna tillhandahållas digitalt istället för på skyltar. Med ändliga resurser är det emellertid tveksamt om ett namnprogram över huvud taget ska prioriteras, eftersom det tar resurser från annan kommunal verksamhet.

Stadsledningskontoret föreslår att motion (2011:16) ”framtagande av ett skyltprogram för ökad kunskap om Stockholms fantastiska gatunamn och dess historia” av Tomas Rudin (S) anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 april 2011 att som svar på remissen överlämna och åberopa kulturförvaltningens svar.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 30 mars 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturförvaltningen instämmer både i motionärens synpunkter att Stockholms gatunamn är en kulturskatt och att det vore positivt om gatu- och platsnamns historia tillgängliggörs för såväl stockholmare som besökande. Genom boken Stockholms gatunamn, som kom ut redan 1983 och därefter i ett flertal reviderade upplagor, finns ett grundmaterial att tillgå. Emellertid är skyltar relativt dyra att utarbeta, sätta upp och underhålla. Riktlinjer måste också utarbetas för hur urvalet ska göras och hur skyltarna ska se ut för att de ska passa in i den flora av andra skyltar av samma art som redan finns; Samfundet S:t Eriks, de ”Historiska tavlor” som Gatu- och fastighetskontoret satte upp i samarbete med stadsdelsförvaltningarna i början av 2000-talet, de litterära skyltar som kontinuerligt sätts upp av Kulturförvaltningen samt de som finns för en del av stadens fornlämningar.

Kulturförvaltningen är i huvudsak positiv till motionärens förslag men föreslår istället att namnhistoriken tillgängliggörs på nätet samt genom nya plattformar så att informationen kan nå via ex mobiltelefon eller en sk ”app”.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 12 maj 2011 att överlämna namnberedningens tjänsteskrivelse daterad den 18 april 2011 som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Karin Gustafsson m.fl. (S), *bilaga 1*.

Namnberedningens tjänsteskrivelse daterad den 18 april 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Vid sitt sammanträde 2011-04-18 diskuterade namnberedningen en motion av Tomas Rudin (S) angående framtagande av ett skyltprogram för ökad kunskap om Stockholms gatunamn och historia och beslöt föreslå att motionen tillsänds Kulturnämnden för yttrande samt att – förutsatt att motionen tillstyrks av Kulturnämnden – motionen tillstyrks under förutsättning att ekonomiska och praktiska förutsättningar för ett skyltprogram kan skapas.

Namnberedningen instämmer i Tomas Rudins analys att skyltar som förklarar ga-

tunamns bakgrund skulle ge boende och besökare i Stockholm möjlighet att öka sina kunskaper om stadens namn och historia. Namnberedningen kan tillhandahålla faktaunderlag för texter i ett skyltprogram men anser att det är Kulturnämnden som borde stå för urvalet och bedömningen av vilka namn som skulle omfattas av ett skyltprogram och ansvara för hur programmet utformas och genomförs.

Namnberedningen anser att ett eventuellt beslut om ett skyltprogram bör föregås av en utredning av tidsåtgång och kostnader för programmet såsom bearbetning av texter och skyltproduktion.

I Stockholm finns över 4 700 gatunamn. Information om bakgrund till gatunamnen finns redan idag tillgänglig för allmänheten i boken Stockholms gatunamn. För innerstaden finns dessutom information om namnens bakgrund på Stadsbyggnadskontorets publika webbplats www.map.stockholm.se/kartago. Den intresserade har alltså redan idag goda möjligheter att informera sig om namnens bakgrund. Den primära målgruppen för ett skyltprogram är däremot turister och personer som inte aktivt söker information om gatunamnen utan som tar del av den information som presenteras när de råkar passera en skylt.

Namnberedningen anser att teknikutvecklingen gör att alternativ/komplement till ett skyltprogram bör övervägas, t.ex. geotagning av gatunamnsinformation via Internet, då sådan information idag är tillgänglig för allmänheten via mobilapplikationer som Google Earth.

Namnberedningen vill också påpeka att ett beslut om skyltprogram även kräver ett ställningstagande till huruvida ett skyltprogram skulle utformas enbart på svenska eller om det även skulle omfatta texter på engelska och/eller på andra språk.

Stockholms stadsarkiv

Stockholms stadsarkiv har inkommit med ett remissvar daterat den 29 april 2011 med i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stadsarkiv har, tillsammans med andra kulturarvsvårdande instanser i kommunen, som en av sina huvuduppgifter att förmedla information om stadens historia. Vi understödjer därför i högsta grad ambitionen att direkt ute i stadsrummet med hjälp av det föreslagna skyltprogrammet på ett intressant och lärorikt sätt berätta om stadens historia. Stockholms stadsarkiv vill samtidigt påpeka att ett eventuellt skyltprogram bör vara tvåspråkigt samt att det inte endast bör existera som skyltar i gaturummet utan även förmedlas via digitala medier (t.ex. Stockholmskällan, kartan på Stockholm.se eller som appar för mobiltelefoner och läsplattor).

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 14 april 2011

att överlämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Anders Löwdin m.fl. (S), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Cecilia Obermüller m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 mars 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen finner, i likhet med Bromma hembygdsförening, motionärens förslag intressant och anser att skyltar som beskriver orsak och ursprung kan vara av betydelse vid vissa utvalda gatu- och platsnamn. Två kända personer som staden skulle kunna uppmärksamma med skyltar är exempelvis konstnären Einar Forseth som bodde på Hallingsbacken i Ålsten och borgmästare Carl Lindhagen som bodde på Vinghästvägen i Högländet. Än mer angeläget bör emellertid vara att sätta upp skyltar vid samt vårda ett urval ännu inte skyltade fornminnen och historiska torp för att göra dessa kulturobjekt tillgängliga för allmänheten.

Sedan några år bedriver Bromma Hembygdsförening, i samråd med stadsmuseet, ett ambitiöst projekt för uppsättning av skyltar vid kända fornminnen och torp. Skyltar vid fornminnen bidrar till att allmänheten kan få en inblick i vårt kulturarv från det förhistoriska område, som senare blev Bromma. Om staden vill engagera sig i detta kommer det att ha stor betydelse för kulturminnesvården och öka den historiska medvetenheten hos Brommaborna. Förvaltningen vill även understryka vikten av att fornminnena vårdas och att stadsdelsförvaltningen tilldelas ekonomiska medel för dess skötsel .

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 14 april 2011 att godkänna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande och överända det som sitt svar på remissen till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Abit Dundar m.fl. (FP), ledamoten Lars Svärd m.fl. (M) och Jonas Naddebo (C), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Eva Fagerhem m.fl. (S), ledamoten Johan Faxér m.fl. (MP) och Carita Stenbacka Tenezakis (V), *bilaga 1*.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den

12 maj 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i att det är ett intressant historiskt arv som ges i namnsättningen av gator och platser i Stockholm, systemet underlättar också för att förstå i vilket område en viss gata finns. Förslaget är intressant utifrån att det finns en tanke med varje namnsättning i staden och en koppling till historien. Ett skyltprogram skulle ta fram de platser som lämpligast kan förses med information utifrån graden av allmänt intresse, hur välbesökt en plats är t ex. Skyltarna skulle också kunna variera i storlek och omfattning beroende på var den är tänkt att sitta. Förvaltningen har dock mindre positiva erfarenheter av skyltar som inte är rena trafikskyltar, de utsätts ofta för skadegörelse och får bytas ut relativt ofta. Ett alternativ till fysiska skyltar skulle kunna vara en applikation till mobiltelefonen som beskriver samma sak som de tänkta skyltarna. Speciellt i mer obebakade ytterområden och på de ställen där skyltar inte kan sättas upp av olika anledningar, skulle applikationen kunna fungera som ett bra alternativ. Till fysiska skyltar skulle den kunna vara kompletterande med ytterligare information och bakgrund till namngivningarna.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 14 april 2011 att överlämna och åberopa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 mars 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att förslaget inte är genomförbart av främst tre skäl. Ett är att staden redan idag lägger stora resurser på underhåll av de befintliga skyltarna i stads- och parkmiljö. Här ingår rengöring från klotter och att ersätta vandaliserade skyltar. Det föreslagna skyltprogrammet skulle öka på det arbetet avsevärt med ökade underhållskostnader och behov av resurser som följd.

Det andra är att våra gaturum och parker redan idag innehåller en stor mängd olika skyltar som gör att stads- eller parkrummen många gånger upplevs som stökiga. Risken är stor att ytterligare tillskott av skyltar bidrar till att göra stadsmiljön stökigare på många platser.

Det tredje är att Stadsmuséet tillsammans med olika stadsdelsförvaltningar år 2001 satte upp beskrivande historiska skyltar på många intressanta platser och parker i staden. Historiska informationsskyltar finns således på många platser i staden även om det inte är lika utbrett som i det ställda förslaget.

Förvaltningen föreslår att motionen avslås.

Samfundet S:t Erik

Samfundet S:t Eriks remissvar daterat den 10 maj 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Samfundet S:t Erik har fått en motion (2011:16) om framtagande av ett skyltprogram för ökad kunskap om Stockholms fantastiska gatunamn och deras historia. Motionären, Tomas Rudin (s), föreslår att kommunfullmäktige beslutar om att ett program för uppsättning av beskrivande skyltar över gators och platsers namnsättning tas fram och en årlig summa avsätts i stadens budget för en successiv skyltning runt om i staden och dess stadsdelar.

Sedan 1993 har Samfundet S:t Erik arbetat med information om arkitektoniskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader i Stockholm i samråd med berörda fastighetsägare genom uppsättning av skulpturhusskyltar i blå emalj. I samarbete med Trafikkontoret har Samfundet även skyltat ett antal intressanta broar i staden. Framhållas bör också de många "Historiska tavlor" som Gatu- och fastighetskontoret satte upp i samarbete med stadsdelsförvaltningarna i början av 2000-talet, de litterära skyltar som Kulturförvaltningen kontinuerligt sätter upp samt den skyltning av stadens fornlämningar som utförs av Stadsmuseet.

Samfundet S:t Erik ställer sig mycket positivt till motionärens förslag att genom ett skyltprogram öka kunskapen om Stockholms historia. Det kan konstateras att det är ett omfattande arbete att ta fram underlag för och sätta upp skyltar av denna karaktär varför det är av största vikt att riktlinjer för urvalsprinciper m m utarbetas och att hänsyn tas till redan befintliga skyltar i staden. Samfundet anser att ett tillgängliggörande på nätet av olika skäl bör övervägas och/eller att det blir möjligt att få informationen via mobiltelefon eller en "app" istället för att skyltar sätts upp på husen. Det kan slutligen påpekas att det inte bara är gatunamnen utan också kvartersnamnen i vår stad som många gånger rymmer en spännande historia som är värd att berättas.

RESERVATIONER M.M.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Karin Gustafsson m.fl. (S) enligt följande.

Att stadsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen, samt att utöver detta anföra följande:

Namnen på Stockholm gator och tog berättar för den kunnige flera historier om vår stad. På så vis är namnen i sig kulturhistoriskt värdefulla. Ett skyltprogram för Stockholms gatunamn och historia skulle göra de berättelserna om Stockholm och Stockholms historia tillgänglig för många fler.

Namnberedningen anser att ett komplement till ett fysiskt skyltprogram skulle kunna vara ett digitalt skyltprogram via exempelvis mobilapplikationer. Det är en positiv ansats som bör undersökas, men då endast som komplement och inte som alternativ till det fysiska skyltprogram staden bör ta fram. Mobilapplikationer kräver aktivt uppsökande verksamhet och blir därför en funktion främst för den redan intresserade.

Namnberedningen understryker också att staden måste ta ställning till hur många och vilka språk som på skyltarna ska berätta om Stockholms historia. Det bör vara en självklar del av framtagandet av ett skyltprogram. Ett skyltprogram som också blir tillgängligt för turister är att föredra.

Bromma stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Anders Löwdin m.fl. (S) enligt följande.

Socialdemokraterna uppskattar Tomas Rudins motion om ett utökat skyltutbud. Ett sådant program berikar vår närmiljö och ökar kunskaperna om vår historia. Det är likaså viktigt att göra fornminnen och torp tillgängliga för allmänheten.

Särskilt uttalande gjordes av Cecilia Obermüller m.fl. (MP) enligt följande.

Miljöpartiet välkomnar Tomas Rudins motion om ett utökat skyltutbud. Att sprida kunskap om Stockholms fantastiska kulturarv berikar stadens karaktär. I Bromma finns i dag ett stort behov av nya skyltar i både stadsmiljö och natur. Därför anser Miljöpartiet att ett kommande skyltprogram bör innefatta Brommas kulturarv som helhet med en bättre skyltning i grönområdena. Naturresevatnen kan t.ex. marknadsföras bättre genom bättre skyltning.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Abit Dunder m.fl. (FP), ledamoten Lars Svärd m.fl. (M) och Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Bakom Stockholms stads många gatu- och platsnamn döljer sig onekligen mycket historia. En mer tillgänglig information om detta via mobilappar är ett intressant initiativ. Ett sådant initiativ ligger naturligt inom Stockholms stadsmuseums uppdrag. Vi ser också gärna att staden uppmuntrar privata initiativ i frågan, till exempel från stiftelser, privatpersoner eller företag.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Eva Fagerhem m.fl. (S), ledamoten Johan Faxér m.fl. (MP) och Carita Stenbacka Tenezakis (V) enligt följande.

Att staden tar fram ett skyltprogram för uppsättande av beskrivande skyltar över gator och platsers namnsättning samt att en årlig summa avsätts i stadens budget för en successiv uppsättning av sådana skyltar runt om i staden och dess stadsdelar.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2011:16

2011:16

Motion av Tomas Rudin (S) om framtagande av ett skyltprogram för ökad kunskap om Stockholms fantastiska gatunamn och deras historia

Dnr 319-434/2011

Stockholm har en fantastisk kulturskatt inärvd i de gatu- och platsnamn som staden konsekvent namngivit varje enskild plats. Redan 1763 påbörjades ett arbete i staden med att tilldela alla gator och gränder namnskyltar. Namnen var i början hämtade från vad folktraditionen givit dessa platser. Det var ett virrvarr av namn som genom århundraden skapats av människor som vistats i staden. Skyltprogrammets ambition var att bringa ordning i dessa namn och till en början var ambitionen att åtminstone se till att samma plats benämndes med ett och samma namn.

Nyare platser och de för staden centrala funktionerna tilldelades särskilda namn, men trots dessa ambitioner att bringa ordning i namnsättningen rådde fortfarande stor förvirring då många platser hade samma namn och vissa namn hade ingen logisk koppling till den enskilda platsen.

1885 genomfördes en stor namnrevision som beslutades av Stockholms kommunfullmäktige där flera platser bytte namn och sorterades om i syfte att finna en mer logiskt ordnad namnföljd i hela stadsdelar och platsbildningars sammanhang. Den s.k. ”gruppnamnprincipen” infördes som gjorde att hela områden inom stadsdelar hade sammanhängande teman för namnsättning vilket underlättade orientering i staden. Än idag underlättar detta taxichaufförers och andra ”namnletares” vardag.

Likalydande namn rensades bort och likaljudande namn ändrades för att undvika språkförbistring.

En historiskt långsiktig ambition upprättades i och med detta att använda namnen inte bara som en praktisk benämning utan också som en påminnelse om stadens kulturella utveckling. Viktiga personer eller platsers historiska

betydelse kunde tilldelas namn som lät dem överleva tidens tand. 1920 inrättades den för detta arbete viktiga namnberedningen som än idag utgör stadens beredande organ för att namnsätta gator och platser efter denna konsekventa ordning.

Sammantaget har detta givit oss en stad som i varje kvarter har en väl dokumenterad historia. Namnen ger stadens historik liv och berikar oss alla då vi kan vandra i såväl staden som i tanken och knyta samman vår tid med svunna tiders Stockholm. Det ger oss alla en historia att vara stolta över.

Ett sätt att göra denna historiska namnskatt mer tillgänglig vore att sätta upp skyltar i anslutning till gatu- och platsnamn som beskriver deras orsak och ursprung. På så vis skulle Stockholmarna och besökande ges möjlighet att dagligen förkovra sig i vår gemensamma historia. Ett skyltprogram bör därför tas fram som sätter upp en ambition att över tid sätta upp beskrivande skyltar i spännande lägen. Staden bör sätta av en årlig summa för detta skyltprogram genomförande så att nya skyltar an sätts upp år från år.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag kommunfullmäktige besluta

att staden tar fram ett skyltprogram för uppsättande av beskrivande skyltar över gator och platsers namnsättning samt att en årlig summa avsätts i stadens budget för en successiv uppsättning av sådana skyltar runt om i staden och dess stadsdelar.

Stockholm den 21 februari 2011

Tomas Rudin